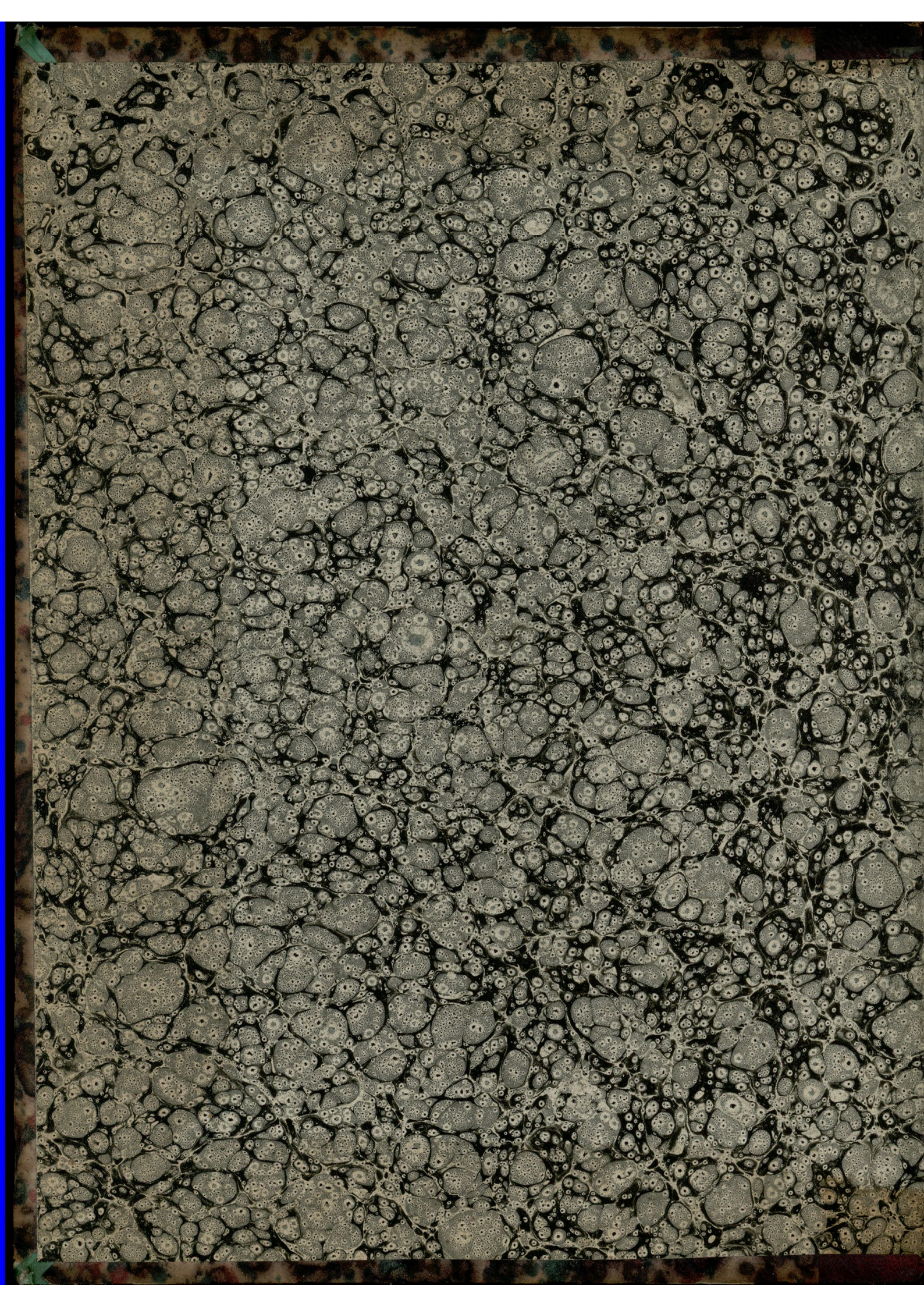

UNIVERSITÉ DE PARIS

DISCOURS ET VERS

BIBLIOTHÈQUE
DE
L'UNIVERSITÉ

UNIVERSITÉS DE PARIS
BIBLIOTHÈQUE DE LA SORBONNE
13, RUE DE LA SORBONNE - 75257 PARIS CEDEX 05
TEL : 01 40 46 30 27 - FAX : 01 40 46 30 44

Inv.

SIGB

Sib11

SU

Cote

U 59-2 in-4

1153802526

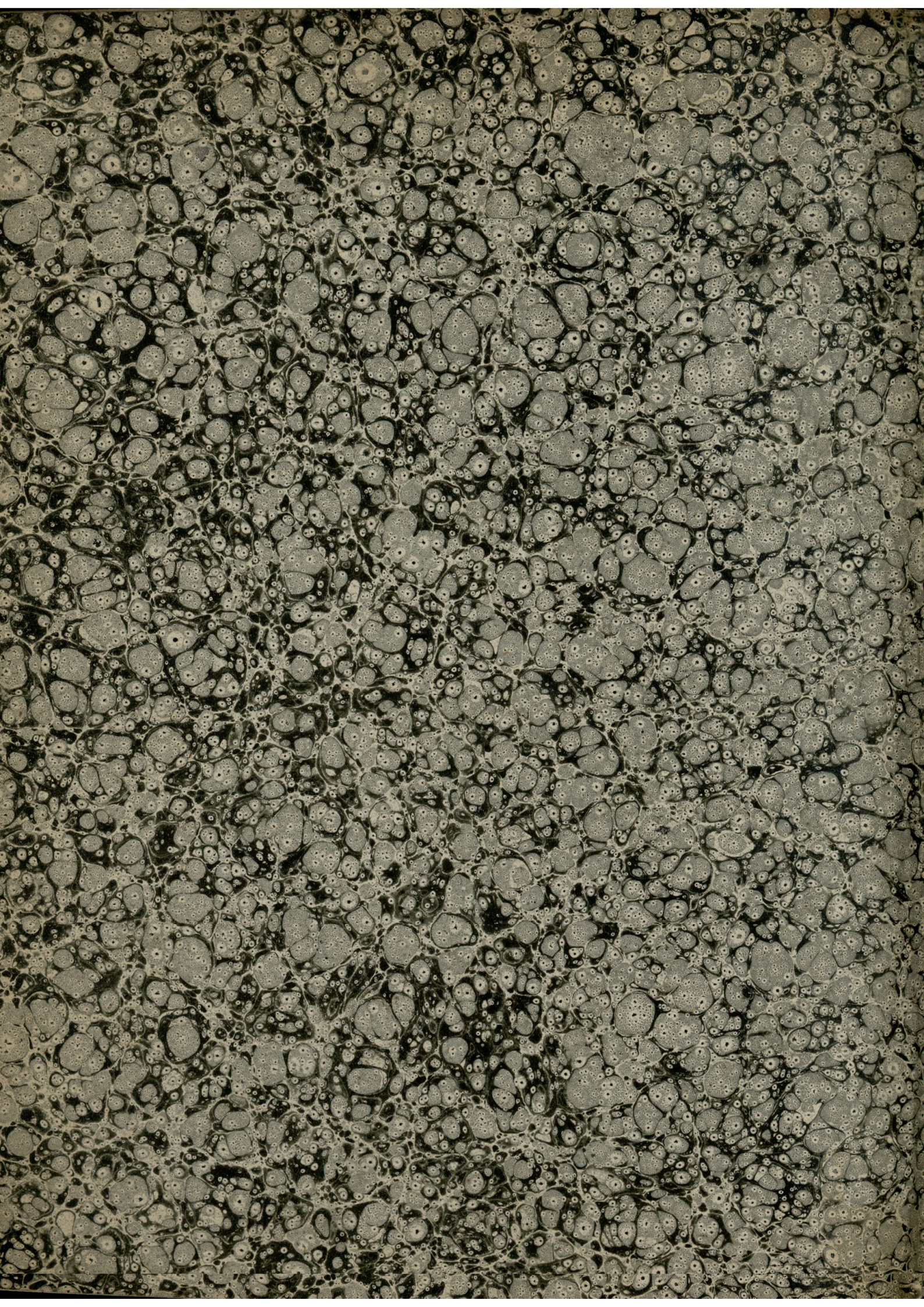
Table

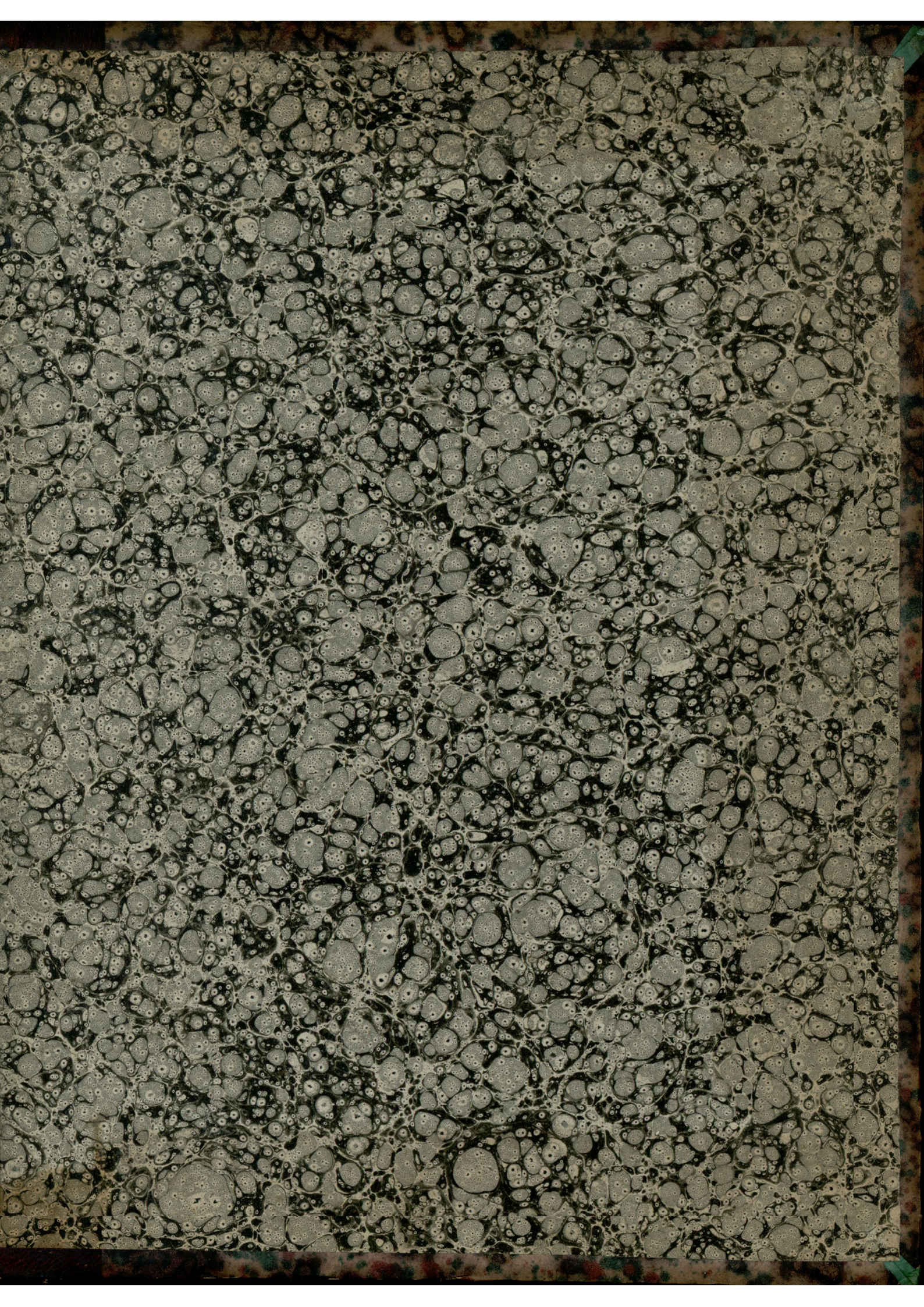
des ouvrages

Contenus dans ce volume.

1° Carvet (Guillelmus)	Sancti iacobi D. G. de Lamoignon de Imperatoria quidem in principem denatus Galliarum promotione. 11 Jan. 1683.
2° Bersan (M. A.)	Sereniss. principi Eurenno, Epitaphium.
3° Cavernier. (N)	Oratio funobris, habita 13 8 ^e 1683 cum Academ. dar. in aede R. N. Ch. Reginae Mariae Theresiae, austriacae.
4° Fencardent.	Eloge du Roi en vers français 1689.
5° Rollin (Car.)	ad ill. Vir. F. M. Le Cellier, marchio de Louvois, cum ejus filius C. de Louvois, Carmen.
6° Bosquillon.	A. M. le M. de Louvois à l'occasion d'un exercice public fait sur les Idylles de Theocrite par M. l'abbé de Louvois. Imitation du latin de Ch. Rollin.
7° Rollin (Car.)	M. abb. C. Le Cellier de Louvois, cum theses philosoph. in colleg. Nazarii tueretur. an. 1692. 9 Cal. 7bris Carmen.
8° Bosquillon	A. M. l'abbé de Louvois, sur la thèse qu'il dedie au Roi. Imitation des Vers latins de Ch. Rollin.
9° Billel (Petrus)	Sophia ad Artes et artes ad Sophiam. Quum C. L. Colbert de Seignelai theses de universa philosophia tueretur in doct. Senae. Calend. Aug. an. 1705. Ode
10° Guerin (Fr.)	Musam historiae praesidem. cum C. Coffin. L. Ode. 27 8bris 1710.
11°	Joas, tragedia, pour être représentée au collège d'harcour. (Imitation d'Alhalie de Racine)
12° Marin (Lud.)	ad Joannem Boerinum. Epistola de Festivo. Carmen.
13° Guerin (Fr.)	Carmen, cum... Ludovico XV gratularetur publica oratione Crevier. (S. B. L.)
14° Doree (Car.)	Theatrum sit ne, vel esse possit schola informandis moribus idonea Oratio, habita die 13 martii 1733 in Reg. L. Magni Coll. S. J.
15° Marin (L.)	Regi ob restitutam Valetudinem Ode
16° Les Beuv (Ch)	In restitutam regi Valetudinem. Oratio gratulatoria habita 3. Xbris 1744.
17° Vanvilliers (J)	Ludovico, victori moderato, Oratio habita 4 nonas Octob. 1745.
18° Le Beau (J. L.)	De pace, oratio gratulatoria. habita die 27 feb. an. 1746.

- 19 Le Beau (Ch) De pace. Oratio gratulatoria habita an. 1763.
- 20 Louvel (Nic) De legum et litterarum conjunctione oratio, habita an. 1763.
- 21 Noël Ode sur la naissance de M^{le} le Dauphin.
- 22 Marin. Gamad. Epître aux français, sur la naissance de Dauphin.
- 23 Fresnois (J.B) In ortum sereniss. Delyphini somnium.
- 24 Hanquet In ortum serenissimi Delyphini Ode.
- 25 Richard (N.) Vers sur la naissance de M^{le} le Dauphin adressés à la reine.
- 26 Sélis. Le prince désiré - conte de fées - présenté à la reine à l'occasion de la naissance du Dauphin.
27. Chivod (M.A.F) Oratio in recentem ortum S. D. habita nomine Univers. in exter. Sorbonae Scholis. 7 Januarii 1782.
- 28 Riquier. (J.F.) Ad Reginam infelicissimum S. Delyphini ortum. Carmen.
- 29 Ode sur la naissance de M^{re} le Dauphin par un étudiant de 19 ans.
30. In ortum sereniss. Delyphini Carmen.
31. Pour la distribution solennelle des prix du collège de Chalons. Exercices franç. pour le 26 Août 1766.
32. Exercice pour la distribution des prix par les écoliers de seconde du collège de Chalons. 24 Août 1768.

H. F. a. u. 59.¹ *v. 59*
PANEGYRICVS
ILLVSTRISSIMO DOMINO D.
GVILLELMO
DELAAMOIGNON

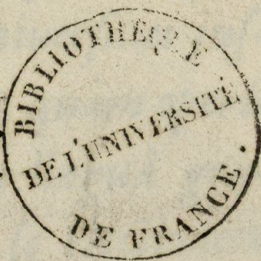
DE NVPERRIMA EIVSDEM IN
Principem Senatûs Galliarum Promotione.

DICTVS

DIE VNDECIMA IANVARII AN. 1659.

Apud Maturinenses in maioribus comitijs Parisiensis Academiæ,
ad ædem Deo sacram sub invocatione S. Pauli mox processuræ.

*A Magistro GVILLELMO CAVVET Licentiato Theologo
Parisiensis Vniuersitatis Rectore.*

PARISIIS,

Apud IOANNEM IVLIEN, Typographum & Bibliopolam Iuratum
Vniuersitatis, viâ Citharæâ, sub signo quatuor Evangelistarum,
prope Collegium Iustitianum & Harcurianum.

M. DC. LIX.

(1659)

PANEGYRICVS
ILLVSTRISSIMO DOMINO D.
GUILLELMO
DELLAMONIGNON

DE NVBERRIMA FIVSDEN IN
Principis Senatus Galliarum Promotione.

DICTVS

DIE VNDECIMA IANVARI ANNO
Apud Maurinenses in majoribus comitiis Parisiensis Academiæ
ad adæm Decretum in invocatione S. Pauli mox processit.
A Magistro GUILLELMO DECAVNET Licentiato Theolog.
Præfatus & interpres Rector.

PARISII.

Apud IOANNEM IVRIEN, Typographum & Bibliopolem in urbe
Universitatis, vis Githæ, sub signo quatuor Evangelistarum,
prope Collegium Iustinianæ & Hyacinthi.

M. DC. LIX.

3
ILLVSTRISSIMO DOMINO D.
GVILLELMO
DE LAMOIGNON
SENATVS PRINCIPI.

 IV *hesitavi & meritò, PRINCEPS*
SENATVS ILLVSTRISIME,
hunc Panegyricum in lucem edere. Quò
eximias virtutes tuas mirabar magis, eò
magis à scribendi proposito reuocabar. Equidem meae
quasi oblitus tenuitatis, mirà alacritate dixi, quia
Rectoris dignitas animum erigebat. Sed quam-
uis ferè omnes qui me audierant, hanc orationem
efflagitarent, ingenuè fateor me nunquam typis
fuisse mandaturum, nisi studiorum Vniuersitas ius-
sisset. Sic matris imperium vicit potius, quàm operis
opinio. Et sanè æquum erat vt Rectoris linguâ gra-
tularentur Tibi literæ, quæ tuam ad se electionem
tantoperè pertinere putant, altiùs nunquam euecta,
quàm cùm sedent in eodem tecum solio: sed fuisset

optandum ut alium nactæ essent Rectorem, qui
dicendi ubertate amplissimo argumento respondisset.
Qualecunque tamen sit opus, Tibi offero, ipse mihi
consciens facillimum ad Te patere aditum, qui per
litteras quæritur. Tibi placebit hæc Academica gra-
tulatio, non quia te laudat, non quia mea, sed
quia æternum justitiæ & grati animi monumentum
est, literarum nomine Tibi consecratum.

PANEGYRICVS
ILLVSTRISSIMO DOMINO D.
GVILLELMO
DE LAMOIGNON

DE NV PERRIMA EIVSDEM IN PRINCIPEM
Senatûs Galliarum Promotione

DICTVS
DIE VNDECIMA IANVARII AN. 1659.

Apud Maturinenses in majoribus comitijs Parisiensis
Academiæ, ad ædem Deo sacram sub invoca-
tione S. Pauli mox processuræ.

*A Magistro GVILLELMO CAVVET Licentiato
Theologo, prædictæ Vniuersitatis Rectore.*

SAPIENTISSIMI DECANI, ORNATISSIMI
PROCVRATORES, VIRI ACADEMICI.

ÆQVISSIMOS gratulationum plausus de
Illustrissimo LAMONÆO in alteram
togę nuper e vecto dignitatem, cancellis sanè
circumscribit brevioribus, qui ad Parisiensem dunta-
xat pertinere Senatum arbitratur. Et præcipuos

quidem lætitiæ sensus singulari jure amplissimus ordo sibi vindicat, quando diu orbatus principe Principem recuperat, qualem utilitas Regni, Senatus splendor postulabant. Sed quoniam is est Curia Galliarum paternus amor, ut communi omnium saluti inuigilet: nemo ~~non~~ tam L A M O N Æ O, quam sibi potius ac bonis omnibus non immerito gratulatur eum Principem Senatus assumptum, per quem tuta sit ab improborum assultibus innocentia, vigeat majestas legum, urbis securitas mutuâ ciuium consensione foveatur. An igitur nos Academici, quibus Professionis officio cæteris exemplo præluere, & ad rectè factorum imitationem incumbit accendere, detenti silentio dum loquuntur cæteri, publicam acclamationem comprimemus? An ab Vniuersitate prætermittetur electionis mentio, cujus lætitia ad Vniuersos pertinet? Seu perstringant oculos iudicis autoritas purpuræque fulgor: seu cumulata politiorum notitia disciplinarum allubescat: quàm tacere probrosum est, tam necessarium dicere, & orientem æquitatis & literarum solem omni observantiâ venerari.

Die 8. Octob. 1658.
post supplicationes
factas apud SS. Innocentes, Academia
gratulata est Illustrissimo Principi.

Tametsi verò post recentem solennium sacrorum ritum sanctior sanè eo jamdudum Academia per Nos munere defuncta sit, tædium tamen non pariet iterata rei gratulatio, quæ non potest sine jucundâ commemoratione reoli: & major efflorescet hodie-

næ celebritatis pompa, si publica priuatis officijs monumenta subjungamus. Serò quidem & expectatione nostrâ tardiùs in hujus amplitudine loci, confessusque frequentia, revocatis tandem ad concordiam ordinibus Academicis, has partes persoluimus: sed quod temporum difficultas & Academiæ fata distulerunt, Rectoris dignitas reposcit vehementiùs. Nostræ etenim authoritatis interest, vt, qui teneamus reipublicæ literariæ clavum, moneamus vos atque cohortemur, ne navatæ hæcenus pœniteat, nec dandæ posthac pudeat literis operæ, quoniam si per vulgi contemptum detrita parumper maiestate viluerint, versâ nunc feliciter vice non modò pristina detereso squalore recuperabunt ornamenta, verùm etiam noui accessione splendoris sub literato Principe radiabunt.

Supplicationes hodiernæ fieri debuissent ante 16. diem Decembris 1671. nisi dilata fuissent Senatûs consulto.

Ne ~~quid~~ autem in hoc alacritatis apparatu vel indigna sermonis exilitas misceat, vel effusus amor accersat aliena, placet totam gratulationis seriem ad æquissimi Regis consilium componere. Vt Rex optimus hilaritatis publicæ suppeditat causam, decet & præbere normam: quod voluntate instituit, mente scrutabimur: quod factò docuit, verbo expromemus. Cùm enim tacitâ contemplatione ordines percurreret singulos, è quibus vnum aliquem folio Themidis imponeret: ei tandem suffragatus est, in cuius electione summum ejus, qui promouebatur, honorem cum summâ Galliæ conjunctum vtilitate quivis

facile recognosceret. Optimo & maximo Rege nihil
vtique dignius, quàm per subditorum gloriam Regno
cōsulere: & LAMONÆO nihil optatius, quàm se na-
ctū esse tam raram indolis felicitatē, vt quantū cres-
cit honore, tantū crescat & benefaciendi facultate.

Et hunc quidem apicem laudis, vel nobis
tacentibus, Senatus Parisiensis præstantia conciliat.
Nam si Romanorum Senatum Regum esse con-
fessum celeberrimus Pyrrhi legatus quondam as-
seruit, an humilius de patrum conscriptorum or-
dine æquus rerum æstimator sentiat? Ibi non languet
in multos licet diuisa dignitas: sed cū eam à Sena-
tore radiantem Senator alter excipiat, reciprocatione
hinc inde percussi luminis ipsa sic efflorescit: vt cū
spiret vnde quaque maiestatem, imperet vbique reue-
rentiam. Ibi jacentes eriguntur, læsi recreantur, refi-
ciuntur perculsi: vincit pudor libidinem, furorem ar-
cet modestia, amentiam ratio profligat. Si vetustiora
lubeat annalium evolvere scrutarique monumenta,
& antiquos iudiciorum ritus memoriā repetere, dum
fecunda floreret regum nostrorum prosapia, nullibi
Senatus certam sedem obtinuit: imo pro vectiore jam
tertiæ stirpis imperio, cum à Regis latere nunquam
discederet itinerum comes fidissimus, pro variâ tem-
porum & locorum opportunitate maiores causas
pertractabat. Desultoriam hanc subselliorum vicissi-
tudinē sistere cū publicæ necessitatis interfuit, Philip-
pus pulcher non alibi quam in hac Principe ciuitatū, in

hac

*Plutarchus in Pyr-
rho.*

hac omnium populorum luce clarissimorum iudicum fixit tum primum tribunal, unde quò longè latèque patebat Gallia, certa æquitatis oracula spargerentur.

Sed ô temporum iniquitatem ! Novæ concitatæ sunt lites & discordiæ, aduersus bonorum incolumitatem furor improborum temeritatem armauit, debiliorum fortunis insidiata potentiorum avaritia, vagi homines ad cuiusque possessionem & exitium grassati, subtilioribus fraudes irrepere cuniculis, & cætera id genus flagitia majori prauitate Gallorum mores infecerunt. Quamobrem ne privatorum rebus nimium distineretur Senatus, quem ad maiora Regni negotia seruari oportuerat, quemadmodum Israëlitiæ gubernationis onus Moyse cum proceribus partitus est, temporum decursu Carolus septimus instituit Senatum Tholosanum, Burdigalensem, Ludovicus undecimus Gratianopolitanum, Divionensem, Ludovicus duodecimus Rothomagensensem, Aquensem, Henricus secundus Rhedonensem, vt labores & negotia dividerentur. Nihil tamen de splendore Senatûs Parisiensis detractum est, quia imminutarum curarum multitudinem compensat gravitas, ibi sedent Pares Franciæ, Regis edicta vim legum obtinent, ipse Rex caput æquitatis & princeps velut in solito Iustitiæ folio maiestatem affundit. *Exod. 18.*

Huic nobilissimo ascitum esse ordini quò honorificentius est, eò impensius gratulandû LAMONÆO,

quem tantâ selectorû virorum copiâ, præstantissimo corpori augustum caput, imperatorem tot regibus, tot syderibus solem nuperrima Regis oracula præfecerunt.

Ne quid autem desideraretur ad honoris culmen, expectatione prolusum est. Velocior electio plus admirationis quàm gloriæ, maturior plus æquitatis habet quàm favoris. Vt natura, sic sapientia suis operibus tarditate venerationem conciliat. Potuisset celerius provehi, & in paratis sedere liijs, sed nesciissemus talem electum, qualem voto conceptum. Obstitisset voti cumulo brevis temporis, & accommodandæ ad votum cogitationis otium velocitas præripuisset. Dum ad tempus protractum est, Galli omnes principis futuri qualitatem optimi amissi recordatione ac luctu, splendore Senatûs, muneris amplitudine, negotiorum mole ac difficultate metiebantur: ac delibato, quo quisque decessorum floruisset, virtutum ornamento simulacrum efformabant. Tum verò vt de honore LAMONÆO delato fama percrebruit, expressam copiosè ac cumulatè redditam, quam quisque normam effinxerat, expertus est; nec ampliùs moræ longioris accusavit dispendia, quæ electi felicitas sarciebat. Suos tum quóque agnovit redivivos Lutetia Harlæos, Molæos, Bellevræos, quorum memoriam vir genere patricius, generosus indole, magnus ingenio, clarus doctrinâ, moribus integer, spectatus gravitate revocabat.

Publicarum misera est actionum conditio, vt

quot oculis, tot ferme censoribus pateant, serpente latius obtrectionis lue, quod prono pectore veneficum plures hauriant spiritum, grassantem paucicurent comprimere. Nec parcunt optimatibus procaces linguæ, quæ suos vel in principes stringunt aculeos, in quorum fortunas, opes, imperia, ut minus possunt, liberiùs audent de moribus ferre sententiam. Nuperrimam porro electionē, omnium linguis, omnium sermonibus pervulgatam, non perstrinxit ambitio, non momordit invidia, maledictum non appetijt, convitium non proscidit, demandatam cunctis provinciam laudantibus, quasi latis quique suffragijs contulissent. Ex imis erupit impetus lætitiæ præcordijs, ac ordinis cuiusque procures suscitavit ad Lamonæi conspectū procurentes, ut, si gaudij vehementiā vox impar minueret, sinceriores animi sensus in vultu lucido fidōque mentis speculo legerentur.

Quin & à felicitatis authore sua non abfuit lætitia: ac quamvis rectè facti conscius amplissimum sibi sit ipse præmium, quia tamen summa votorum est ut Gallis bene sit, adblandientem nec indignam Rege non repulit voluptatem eum gratissimè excipi à populis, in quo, velut sol in nube, pulchriora sui lineamenta elegantius expresserat. Esto enim emineat ille in folio gentis illius quæ frænavit maria, barbarorum coërcuit furores, nominis gloriam ad sanctiores usque terras detulit: habet tamen unde jactet sublimiùs natalium splendorem, quod manum

operi admovente Deo & clementiùs aspirante, novum sydus Francis ipse Ludovicus affulserit, cognatione cæli quàm dignitate sceptri cæteris mortalibus augustior. Itaque è cælesti partu mutatus in æmulum in dispensando Senatûs principatu, elaboratum potestatis & sapientiæ specimen in L A M O N Æ O sic præbuit: vt quemadmodum ille a Dei beneficio *Adeo-*
datus, sic iste à Regis dono *Arege-*
datus diceretur.

Et Præsidis quidem infulas L A M O N Æ V S parens cum dignitate sustinebat proli transmissurus, nisi mors asperior, capeffendis honoribus maturâ nondum filij juventute, paternum affectum elusisset. In publico bonorum luctu procerumque mœore fortis acerbitem querentium, præter lumen Senatûs, vindicem legum, innocentia columnen, dolebant molestiùs, superstitie Filio, carere Patrem prole sui nominis in Senatu, cuius in subselliis locum per longam posterorum seriem occupare merebatur; moras interim nectente occulto junioris L A M O N Æ I fato, donec posthabito jure natalium, præcluso sanguinis aditu, prætermisso virtutis paternæ titulo, vnâ jam patente viâ justo Regis munere, *Arege-*
datum nemo non intelligeret. Quare altioris quoddam argumentum fuit sapientiæ, suspensos novis temporibus non detinere animos, ne veteres recens augeret suspicio, quando ætas tenerior infulas abstulisset, infularum verticem ingravescentis reposuisse crederetur.

Enimverò

Enimverò quos hactenus Senatui præfuisse vidimus vitæ necisque arbitros, provectioris jam ætatis veneratio commendabat. Nec exempla forsan arguet, qui secum accurate perpenderit, obmutescere quidem magistratum in lege, loqui legem in magistratu: eandem tamen alterius in altero misceri imbibique mentem; eaque potissimum legis majestatem fulciri æquabilitate, quæ nullo vel sanguinis vel amicitiae fœdere delinita, nec offensionis aculeo exasperata, dum vno tenore sævit aut favet, omnibus ex æquo præmium decernit aut pœnam. Hanc enim legis moderationem expressius effingit judex senior, in quo, cum æstus affectuum annorum maturitate deferbuerit, hebescent cupiditatum stimuli, & vel nihil vel parùm flectunt hominem. In juvene, quia ebullit adhuc sanguinis copia, tumultuantes undique fervent per motionum turbæ, rationemque splendidis voluptatum laqueis irretitam in flagitia sæpius agunt præcipitem, antequam se vanâ delusam specie deprehendat. Et ad hos quidem alliditur juvenis scopulos quando natura per ætates simul & vitia progreditur: at hæc in LAMONÆO declinavit vada, in quo non expectanda fuit accessio annorum, ut fieret accessio virtutum. Natura & institutio factâ conspiratione, neglectis solitæ liberalitatis temporibus, concedendas postmodum dotes maturius congefferunt. Sanam mentem cum sano corpore, cum maturitate constantiam nexuit natu-

ra : institutio cum sinceritate prudentiam , cum comitate gravitatem , severitatem cum hilaritate , consummatam rerum experientiam cum appetitu rationi obtemperante copulavit.

Tot præclaris exculto facultatibus parari Senatûs principatum nemo mirabitur : stupete verò , Proceres Academici , parum abfuisse quin tam eximius virtutum concentus LAMONÆVM ab honore semoverit. Nam cùm ad se accersitum Rex fecisset consilij participem , subortus derepente pudor modestiæ soboles , quascumque excusationis artes adhibuit : *Hunc honorem sibi non debitum viris deberi clarioribus ; quem si mereretur , nullo se pacto commissurum , ut de eodem cum alijs etate & officio potioribus vellet contendere.* Sensit Rex magnitudinem animi , dignitatem , quam alioqui recta illustrium virorum ambire possent vota , ex tam alto laudum fastigio oblatam à se deprecantis. Quamobrem dignitas , quæ fugientem ambiebat tantùm acceptura quantum allatura gloriæ , Regem compulit , ut iterato conatu renuentem ad suas rationes adduceret.

Non dissimulabo , viri Academici , quod ipse postmodum Rex disertè professus est. In illo conflictu LAMONÆI modestia Regios favores aliò traduxisset , si Rex optimus civem meliorem reperisset. Sed cùm pulcherrimæ dignitati parem virum adornaret , cogere decreverat , nisi vicisset imperantis authoritas : & LAMONÆVS jam pæne ream maluisset modestiam

deponere , quàm debitam Principi abjicere obedientiam. Itaque non ambitu sed jussu, non arbitrio sed obsequio, non jactantiâ sed reverentiâ, non cupiditate sed pietate munus suscepit maximum : adhuc tamen honore major, quoniam non aliâ ratione apicem honoris consecutus est, nisi quia ex Christianissimo, hoc est optimo regno, *virum optimum* gravissimo Rex sapientissimus judicio comprobavit.

Nec immeritò quidem, Proceres Academici. Nam cum bonitas nihil sit aliud quàm egregius quidâ splendor, quo præstantes viri supra vulgi conditionem emicant : in privato satis est si collustratam rerum cognitionibus mentem cum rectè compositâ voluntate societ, in magistratu demum collucere non potest, nisi præterea sese in publicam vtilitatem prorsus effuderit. Ita rebus publicis nihil exitiosius quàm ignavos, inertes, otii que amantiore esse qui regunt, cùm vicissim summa sit felicitas, si, quemadmodū translatam in se norunt omnium potestatem, ita curas, cogitationes, labores, vigilias in omnium incolumitatem conferant. Atque hæc boni publici sollicitudo eò magis effervescat in magistratu necesse est, quòd, cùm propter radiantis vnde quaque dignitatis apicem, Princeps ab aspectu hebetiores arceat oculos, in magistratu sui vicario venustâ epitome ad populorum indolem, facilioremque aditum temperetur.

En caput laudis inter morituræ nunquam, & totius cardo principatûs in L A M O N Æ O, quod ille com-

muni bono natus, festinanti jam naturæ novos consuetudine stimulos addiderit. Eum enim considerate, viri Academici, LAMONÆVM, qui populos videt sine molestia, audit sine fastidio, alloquitur sine contemptu, hæsitantes excitat, nutantes firmat, concedit benevolè, ægrè renuit, tristem à se, Titus alter, dimittit neminem; Eum cogitate quem labor exercet, non frangit: occupant curæ, non gravant: vigiliæ detinent, non extenuant. Sux quietis oblitus, publicæ cupidus non parcat oneri, vt aliorum studeat securitati. Quàm verò ingens curarum materies ex nova dignitate accessit. Quidquid Parisiensium opibus, Bituricensium pascuis, amænitate Turonensium, Boïorum aquis, Arvernorum montibus, Pictonum vbertate, Lugdunensium mercaturâ, Campanorum planitie, fluvijs Andegavensium, Senomanensium fyluis, frumentis Belsiorum, Picardorum horreis continetur, id omne suo Principatu complectitur.

Sed æstimauero fanè iniquiùs, si his regionum tractibus illum coarctauero. Magna sunt & vasta, fateor, quæ modò retulimus, authoritate tamen curiæ Parisiensis & limitibus circumscripta. Vt rarior elucet in LAMONÆO iudicij maturitas, sic in insolito excurrere cāpo debuit, & quia calculo Regis *Vir optimus*, quod maximum capit Gallia, gloriæ materiam Regis beneficio decuit ipsi succrescere. Idem ille LVDOVICVS, cuius voluntas pro lege, vox pro oraculo, nu-

tus pro imperio, Principum eminentissimus, christia-
nissimus Regum, L A M O N Æ O discutiendum sese
permittit : ac dum potentiae culmen justitiae meti-
tur fastigio, vtriusque summæ facultatis amplitudi-
nem, quâ Francis præest, mortaliû subest nemini, non
dubitat ad iudicium L A M O N Æ I contrahere. Traja-
ni imperatoris vox est celeberrima, cum prætorii præ-
fectû cingulo & gladio instrueret; si è republicâ impe-
ravero, pro me : sin secus, in me vtere. LVDOVICVS
autē felicior Augusto, Trajanomelior, non timore pe-
riculi, quia nihil contra regnum moliri potest
beneficus Princeps, non tempestatum metu, quas
in Gallos suos nullas vnquam movebit Rex pacifi-
cus, sed ad decus immortale L A M O N Æ I porrigen-
do Themidis lācem præfatus est, *si quid à nobis Sena-
tui proponatur, rationes expendes, si vincant, subscribes:
sin minùs, reclamabis.* O verè dignam LVDOVICO
sententiam ! aufert à se Princeps quod est in principatu
beatissimum, vt non aliter ratio * constet quam si vni

*Verba Taciti lib.
I. Annal.*

Tum demum demonstravit, Proceres Academici,
quod in Imperatoribus Romanis desiderabat Iusti-
nianus imperator, Regiam maiestatem non solùm ar-
mis decoratam, sed etiam legibus esse armatam, &

*Iustinianus in pra-
fatione instituit.*

Gallorum principem non solum in hostilibus prælijs victorem existere, sed etiam per legitimos tramites calumniantium iniquitates expellere. Cum enim expeditione nuperrimâ, profligatis Hispanorum copijs Flandriam vi armorum concussisset triumphator magnificus, vt juris quoque religiosissimus foret, partas lauros hoc æquitatis adauctas triumpho nobilitavit. Quis enim ambigat suis eminere Iustitiam sicut & Fortitudinem facinoribus heroicis, quibus ad solidæ laudis segetem patet aditus? Nec eam minùs animi celsitatem, quam reveremur in tribunalibus, quàm quæ timetur in castris, cultores suos coelitibus adscripsisse? Atqui amplissimum hujus vtriûsque exercitationis pulcherrimæ campum LVDOVICVS hac ætate nostrâ peragrauit, cum majorum virtutes per hostium strages & acervos, per præfectos Themidi antistites æmulatus: avitum *magni* cognomen postremis trophæis, paternum *justi* titulum LAMONÆI electione promeruit.

Serviat tuis cœptis fortuna REGVM IVSTISSIME, votis obsecundet flos nobilium, Deus ipse Dominus exercituum victricem quocumquè deportet aciem, atterat rebelles, reluctantes comminuat, terrâ marique palmas colligat, texat coronas, si victoriarum fructum in simili judicû delectu constituas. Victoris admiratio plùs percellet posteros, justi fama plùs alluciet: illic felicitatē tuam venerabuntur, hîc excolent fa-

pietiam. Illic te hostium terrorem, hîc amorem patriæ prædicabunt. Multum dico, at pro rei dignitate, forsan parum. Nam castra, quæ dirueres, suppetebant plura: vnum habebas L A M O N Æ V M, quem Senatui præponeres.

Nec te prætermittere possum, C A R D I N A L I S E M I N E N T I S S I M E, per quem florent lilia, triumphat L V D O V I C V S, L A M O N Æ V S iudicat. Quot fraudes oculata mens L A M O N Æ I deteget, quot fugabit dolos, coërcebit scelera: & quidquid ex ipsius electione vel decoris vel commodi promanabit in Galliam, id tuis acceptum referimus consilijs, quibus regi L A M O N Æ V M inspirasti. Tuâ dudum prudentiâ factû est vt è fati pæne faucibus eriperetur Regnû, per te nuper ad Galli vocem toto corpore Leo Belgicus contremuit, per te novissimè ad L A M O N Æ I aspectum toto pectore Francus omnis voluptate exultavit. Atque cùm tibi nihil fuerit antiquius quàm vt defensum ac vindicatû firmares L V D O V I C I sceptrum: votorum attigisti culmen, qui tandem roborasti, nullis fluctibus agitandum, nullis jactandum tempestatibus, turbinibus nullis, L A M O N Æ O Senatûs principe, commovendum.

Ea enim Regni conditio est, vt cùm vnum sit societatis corpus, in vnâ omnium consensione consistat: quæ nisi civium jungat animos, in mutuam concurrunt cladem cognati exercitus, armatur seditiosorum ambitio adversus principis

regimen, effusa ruit scelus vltura Regis acies, vbi-
que ardent incendia, tela volitant, vastantur agri, ci-
uitates euertuntur, trucidantur ciues, altaria spolian-
tur. Idque genus commercij in omni bene moratæ
reipublicæ statu si sit optabile, in Galliâ certe neces-
sarium est, vbi Francis innata libertas non tam
vi subjicitur quàm reuerentiâ: & Rex ipse non po-
testate magis quam amore dominatur. Quamobrem
inter complures, hæc à maioribus nostris ad nos vs-
que laudabilis consuetudo profluxit, vt quemadmo-
dum à capite spiritus per membra, syderum influxus
per subjectas orbis partes, sic in populos sublimio-
ra regis arcana per Senatum interpretem transfun-
dantur.

Cujus proinde Principem **LAMONÆVM**
non inuitus appellarem celeberrimum illum antiqui-
tatis superstitiosæ Mercurium ima summis, homini-
bus numina connectentē, nisi figmenta sordescerent,
vbi nihil nisi sincerum odoramur. Umbra corpori,
simplicitati commentum, fabula veritati, luci tene-
bræ concedant. Scalæ quiuis sanctiùs contu-
lerit, quæ, cùm à cælorum vertice ad terram usque
longitudine suâ pertingeret, grato ascendentium &
descendentium Spirituum spectaculo Iacobi Patriar-
chæ pavit oculos. Sic enim **LAMONÆVM** nu-
perrima dignitas comparavit, vt pede modò recto,
modò retrogrado afferat inde regis imperium, ple-
bis inde referat obsequium: regis minister, patronus
populi

populi, vtramque sic misceat, geratque prouinciam, vt omnibus è cunctorum voto succedentibus, quietem stabiliat in Galliâ sempiternam.

Siquid enim est quod cõducat ad vitã bene beatẽque traducendã, id fermè totum pendet à iudice, qui voce, exẽplo, amore, metu leges seruandas dictitet. Facile continentur in officio & à dissidiorum cupiditate gentes revocantur, vbi eum sibi præesse vident cuius venerantur sapientiam: nec insignius vnquam edit ille prudentiæ specimen, quàm cum nocentes plectit, bonos ex legum præscripto remunerat. Nimirum vt legibus, sic suis stant regna iudicibus: nec absque periculo delerentur leges, sine quibus invalesceret morum pravitas, nec iudices amoverentur, sine quorum authoritate disciplina obsolesceret. Sed iudicum innocentiam tentat adulatio, movet sanguis, gratia sæpe circumvenit, vnde arbitrorum fæde depositã, assumptã turpius quasi adversariorum personã, pro securitate periculum, pro animadversione præmium, perniciem pro salute possint reponere.

Procul autem hæc larva iudicis à L A M O N Æ O, qui apice integritatis, ab omni corruptelâ alienus, precibus non flectitur, non capitur assentatione, non ducitur amicitijs, non demulcetur affinitatibus, non terretur minis, perpetuũ se professus & improborũ hostem, & bonorũ defensorem. Et cum maximè honorũ ille-

cebris, blanditijs voluptatum, donorum pretio, quorundam iudicum aures & favorem aucupentur, qui alienis opibus inhiant: obfirmato adversus monstra munitoque L A M O N Æ V S animo, non expectavit aggressum, ut frangeret: non permisit sensum, ut retunderet: non impetitus, lacessivit: non impugnatus, expugnavit: victor ante pugnam, ultor ante injuriam. An verò non purum asseres, quem castitas ornat? an ambitiosum autumabis, quem rex invitum cumulavit honoribus? An suspicaberis lucri cupidum, quæstuosa toties qui repudiavit munera?

Quamquam nolim ita rigidum vobis L A M O N Æ V M effingere, ut iudicis severitatem nullo benignitatis condimento mitiget. Quem vitiorum agmina concutere, sua commoda movere nequeunt, is afflictorum calamitate facile percellitur. Importunis, non dico, ejulatibus, intempestivis lachrymis, quibus suam dolent sortem, qui suis irroganda sceleribus declinare non possunt supplicia: sed innocentium gemitibus injustas luendas esse poenas conquerentium, nisi Iudex in miseros pronus non legem sed legis potius sævitiam corrigeret. His quidem diuina lex non est obnoxia vicibus in quam nihil non sanctum, nihil non iustum cadit, ut potè quæ à summa numinis sapientia profluxerit: quam quia præteritum non fugit, futurum non latet: nihil vel in cordis latere recessibus vel in lucem exire potest, de quo alta mens illa longè ante certò non potuerit statuere. Breuioribus contracta li-

mitibus humana ratio, circūfusa vndique caligine, elapsa ignorat vt plurimū, vix satis præsētia intelligit: ex quorum tamen seu memoriā seu notitiā siquid futurorū conjiciat, deficit nihilominus non rarò in condenda lege: ac multis rebus è cognitione sese subducentibus, non paucis præter opinionem contingentibus, legitimè iubet si modò intra rerum quarundam hæserit terminos: sancire vix iustè potest, si singula quæque præceperit. Ità vago humanæ legis imperio cum priuatis casibus accuratè collato summum ius summa quandoque fit iniuria, cū exitium imminet à legibus, quarum præsidio tutum se quis putabat, ad eas miserè redactus angustias, vt vel officio vt plurimum deesse, vel in leges peccare cogatur.

Sed quàm opportunè his occurret periculis L A-
MONAEVS, qui sepositā lege, latoris mentem induet; è cuius minori luce cū nimiam in leges seueritatem deriuasseprehenderit, acerbicatem adhibita emendatione leniet. Ac vno eodemque benignitatis suæ supplemento, iniquitatis suspicionem amouebit à legum authoribus quam humana tenuitas conflauerat, ab impendentibus pœnis innocentes subtrahet, leges vindicabit à crudelitate, quam priuatorum integritas accusare potuisset. Quod si quid obscuritatis legum varietas induxerit, aut legibus leges repugnare videantur, dissidentes nullo negotio conciliabit interpret optimus: alijs non detractā fide, aliarum non rescissā authoritate, inter caliginis & pu-

gnæ ambages aberrabit nunquam, quia semper habet ducem sapientiam, in quâ nihil legere potest præter vestigia æquitatis. Hinc dulce populis occurrit solatiû, quorum si difficiliore causæ minùs promptû hætenus habuerint exitum, accelerabit L A M O N A E V S, cujus acris viuidaque mens in obscuris perspicua, in intricatis expedita, discutiet tenebras, penetrabit in rerum viscera, soluet nodos, coërcebit argutias, vt in intelligendo perspicacior, sic in definiendo celerior.

Atque vt gloriosum quoddam Galliæ fatum est, vt gentes cæteras vel ad sui prouocet imitationem, vel commercio, vel fœdere cum ijs conjuncta sit; nulla tam dissita regio, quò fama nominis non perueniat: natio nulla tam immanitate barbara, cuius admirati-
nē æquitas in se non cōcitet? Tantam emicuisse quon-
dam in Arcopagitis sapientiã jactant, vt Romani pro-

*a Valer. Max. apud
Gellium lib. 12. cap.
7.*

consules^a controuersias dirimendas non semel ad eos detulerint. At quantò superstitiosis religiosa præstat Athenis Gallia, tantò Senatorum antecellit integritas, ad quorum tribunal velut ad æquitatis oraculum non Prouinciarum modò præfecti, sed quos dignitate illustres, pro sapiã conspicuos orbis suspicit, contentionû sortem accepturi concurrent. Tunc enim repetitis superiorum ætatum exemplis, duces supremi cum ducibus, fratres de regno certabunt cum fratri-

*b Federicus secundus
dissidia de imperio cum Innocentio
quarto Senatûs sub-
jecit iudicio.*

bus, imperatores ipsi^b de jure, titulo, possessione imperij non recusabunt cum Pontificibus contendere. Qui si quando annente Rege proficiscantur

lutetiam,

lutetiam, oculis explorare gestient, quod acceperunt
 famâ, aderunt foro, præerunt judicijs: ac postquam
 Senatûs majestatem omni esse majorem opinione co-
 gnoverint, perfusi voluptate, admiratione obstupefacti
 LAMONÆVM extollent contulisse, vt Gallia titu-
 lo Regis dudum Christianissima, jam æquitate Sena-
 tûs vbiq; terrarum iustissima quoque crederetur.

*Sigismundus im-
 perator sedit in Se-
 natu Parisiensi.*

Interim verò quid cogitant togæ militiæque prin-
 cipes, quibus locus est in Senatu, nisi retinendam esse
 veterem animorum concordiam, quam LAMONÆI
 principatus magis magisque stabiliet? Faceſſat ergo qui
 protulit filere leges inter arma: non modò non filebunt
 deinceps, sed etiam vigeant inter enses districtos,
 quando magnanimi heroes vnanimi cum togatis pro-
 ceribus consensu, publicæ sic studebunt vtilitati,
 vt nec vim inferant arma legibus, nec leges armis
 æquitatem detrahant. Cæteri verò qui forum sequun-
 tur, vel profitentur militiam, nescio quo susceptas fato,
 quâ provectas infelicitate deinceps exercere desinent
 inimicitias, & familiarû greges occultis odijs distrahere.
 Curia præest LAMONÆVS in quâ sedent Heroes
 vtriusque ordinis: Et ipse dissidiorum arbiter supremus
 eas pacis condiciones feret, quas nec victoribus impo-
 nere, nec victis turpe sit accipere. non audebunt illi
 decernentis auctoritatem contemnere, cui si obstrepe-
 rent, adhuc tamen vel inueteratis stimulati simultati-
 bus, miti quodam amoris imperio vincerentur. Ille
 scilicet fusus & candore mixtus rubor, dignitas oris,

frontis porrectæ majestas , arcanus oculorum vigor , nescio quid blandi spirant quod se non prius in oculos quam animos insinuat : & cum alibi fervent has vices amor & cognitio vt hæc illi præeat, sublato hîc ordinis & consuetudinis discrimine sociantur : cognitione sui ipsius L A M O N Æ V S simul mentes imbuit, arctissimo simul vinculo voluntates astringit.

Cicero lib. 1. de divinat.

Quod si accedat illa victrix animorû eloquentia , cui etiam liberrimi Græci Romanique ultro sese subjecerunt, nihil tam ferreum quod non emolliat, tam durum quod non flectat, tam efferatum quod L A M O N Æ V S non demulceat. Dum in cunis parvulus dormiret Plato , in labellis apes singularis in oratione suavitatis prænuncias consedissee perhibent. At non minori celeritate sese liberaliùs eloquentia explicuit in L A M O N Æ O, cujus teneriorem linguam atticæ gemmæ cum latinis floribus , Demostenis splendor cum Tullij nitore illustrarunt. Atque vt quò magis ab ortu recedunt , eò ampliores aquæ volvuntur , aureum illud flumen, per annorum gyros confluentibus Historiæ, Philosophiæ, Iurisprudentiæ, Theologiæ riuis ita crevit , vt alveo majus in adjacentem planitiem exundaret. Alluit per annos plures Parisiensem curiam Senator : porrectis aquis Aremoricorum Bononiensiumque fines legatus interfluxit, advenas patronus nonnunquam irrigavit. Armeniorum nuper gentem , peregrinum cultum , insolitos vultus,

voces inconditas sæpiùs hæc civitas mirata est. Hi raptas pelago merces habitis apud sanctius Consilium querelis referente L A M O N Æ O repetebant. Frequentiorem porro solito confessum causæ novitas & difficultas coëgerant, cùm præsentē Reginâ, audiente eminentissimo Cardinale, mirantibus sacri Consistorij proceribus, melle dulcior, nitidior crystallo, gemmâ lucidior, compta sententijs, figuris illustrata, verborum ornatu perpolita profluebat oratio. Cùm ille subtilis in inveniendō, in confutando acer, in stabiliendō constans, gravis in differendō, omnium aures mentēsque suspendebat. Ac nisi mea me fallit opinio, jaciebat non obscurè fundamenta principatûs. Nam qui nomine Regis aderant, majoribus eum rebus destinabant, acerrimè sua vindicaturum, asserturumque regno jura, qui tantâ vbertate res alienas defendebat.

Nec factō de se judicio LAMONÆVS reclamavit. Vix enim paratis claruit infulis, cùm suadente quadam indolis bonitate quasi grati animi monimentum literis, pignusque rependeret, professus est *accepto principatûs nuntio id se tum primum cogitasse ut curas ad literarum ornatum converteret.* Omen bonum lætumque accepimus, Viri Academici, de cujus eventu nec potentia, nec authoritas proferentis dubitare patiebantur. Nam cùm aliunde veracior sit, quàm ut aliud loquatur, aliud sentiat, & cœpti tenacior, quàm ut à proposito resiliat, an quis-

quam eò temeritatis deveniet, vt obsistat consiliis? Quis maledico dente literas carpat in posterum, quas præsces habebit in pretio? Quis vanas & futes criminabitur, quibus suum ille favorem pollicetur? Ibunt victrices invidiæ, ibunt per privatorum domos, pervadent aulas principum, miscebunt se juvenum colloquiis, delectabunt senes, dominabuntur in foro, florebut in Scholis, in concionibus excolentur. Nihil deinceps Poëtæ nisi ingeniosum, perpolitum Rhetores, Historici elaboratum, Philosophi eruditum, salubre Medici, Iurisprudentes æquum, Theologi sanctum meditabuntur.

Melioris inde fortis dum spes eriget musarum alumnos, hæc nostra Princeps Academia cumulum sibi felicitatis gratulabitur. Nam cum singulari regum Christianissimorum beneficio Senatûs Parisiensis tutelæ antiqua disciplinarum parens subjecta sit, Senatûs principem non poterat non habere faventem. Patroni namque exueret conditionem, si favere desineret. Attamen quia jucundum est necessitati vtilitatem accedere: inter postremas orbitatis molestias, nihil habebat in votis potius studiorum mater, quàm vt doctû exciperet Senatûs principem, quem futurû esse fautorẽ confidebat. Iam verò quibus non exultat gaudijs, quâ non afficitur voluptate, quòd LAMONÆVM naçta sit, qui non modò ratione dignitatis, verum etiam literarum jure, Academiae addictum se sentiat.

Audivistis

Aūdivistis, Proceres Academici, quod ad pompam & voluptatem memorabunt posterī, neque hīc nos tædebit repetere, quod L A M O N Æ V M non puduit protulisse. Nostra nup̄r gratulatione ipsi *Die 8. Octob. 1658.* factā, dum sermo deinde mutuus vltro citroque haberetur: vir demerendis hominibus natus, manu Nostrā ad familiaritatem apprehensā, tranquillā & serenā fronte, subridenti vultu, vernaculā linguā vt peregrinorum nemo non intelligeret, *Studiorum Vniuersitatem Filia loco monuit à Rege haberi solitam: sibi verò matrem semper esse futuram.* O voces omnium linguis & literis celebrandas! Filium pater, tutor pupillum, alumnum se profiteri altor non erubescit. Augustum patris patriæ cognomen imperatoribus suis foeda nonnunquam Romanorum adulatio imposuit, cū illi vel vrbis anhelarent cladem, vel in libertatem & fortunas ad arbitrium furerent: L A M O N Æ V S verò quando fucus abest, pigmentum exulat, quando patriæ literariæ amore totus flagrat, dum sanare meditatur ægrā, fluctuantem componere, periclitantem in tuto collocare, patrocinium nobis quærentibus rependit observantiam, patris aspernatur titulū, filij nomine gloriatur.

Nihil poterat, Viri Academici, ad Vniuersitatis commendationem illustrius, nihil ad famam optatius, nihil ad vtilitatem opportunius contingere. Freman̄t licet quotquot eruditioni aut virtuti Academicorum omnium Parisiensium invident, nefarij co-

natus velut fluctus ad scopulos confringentur. Irruant novi homines in Academiae jura, & de antiquis eam possessionibus dejicere moliantur, literarum patrimoniū sartum tectumque ab omni avaritiā LAMONÆVS conservabit. An enim negaret filius quod posceret mater? An imminens nutrici periculum alumnus non depelleret? Ac si fas sit in liberrimo cœtu eloqui quod filere probrosum est, non potuimus Nos non affici præcipuo sensu voluptatis, cū Rectoriæ dignitati studiorū supreme, tot jam commendatæ titulis, decoratæ fascibus, amplitudine suā spectatissimæ novū decus ornatissimus Princeps voce & cultu tribueret.

Nec dubium est, quin lætitiæ vehementiori successisset stupor, hæsissemusque ad spectaculum attoniti, nisi statim menti occurrisset id esse familiare ijs, qui stellarum more altioribus radiant natalibus, ut aliorum non officiant lumini, sed salutarem syderum in se trahant indolem & beneficentiam æmulentur. Hinc enim intelleximus quantā foret præditus humanitate LAMONÆVS, qui ex eā ortus est stirpe, cujus antiquitatem fumosæ majorum indicant imagines, scriptores eruditionem, integritatem expleta munera, claritatem Caroli noni sequentiumque Regum benevolentia, templa pietatem, beneficentiam integræ provinciæ his nostris temporibus confectæ bellis, quarū summā egestatem suis vel largitionibus vel curis gens LAMONÆA sustentavit. Quandiu florebit Galliarum Senatus, florebut &

suis superstites funeribus LAMONÆVS parens, avus
 vterque, sui sæculi lumina, curiæ sydera: quorum
 virtutes fusiùs enarrandas fusciperet oratio, nisi, vt
 paucis multa complectar, vel hoc ipso constaret fuis-
 se maximas, quòd merendo posteros, L A M O-
 NÆVM nostrum meruerint. Et quemadmodum
 ex nobilium palmarum conjunctione augustum quid
 procreari solet, sic L A M O N Æ O R V M gens;
 NESMONDORVM, POTIERORVM,
 MARILLACORVM illustrissimis simul ac no-
 bilissimis mixta gentibus ad eum claritatis gradum
 evecta est, vt dubium faciat, an sit amore vel reve-
 rentiâ dignior.

Sed gestiens occurrit Ecclesia, sibi que gratulatur
 ad L A M O N Æ V M confluisse stirpis generosæ
 animum, laudem, honorem, dignitatem, studium,
 quod ad Religionis defensionem Princeps ipse Se-
 natûs conferat. Nam è Parisiensi curiâ evocatos
 audivimus præfides, vt sacris adessent comitijs,
 vbi Ecclesiastica disciplina restituebatur: præfutura
 verò vocatur ad Senatum L A M O N Æ V S ad fo-
 vendas suo præsidio leges, quas Ecclesia suis alum-
 nis præscripsit. Quamvis enim leges illæ non sine
 divino instinctu latæ sint: humana tamen temeri-
 tas, quæ sponte nititur in vetitum, eas perfringit
 audaciùs, quòd Ecclesiam non reformidat vindicem.
 Esto enim effrænata illam proscribat Ecclesia per-
 vicacium filiorum libidinem: suis certè fulminibus

*Renaldus du Fer-
 rier præses in Sena-
 tu Parisiensi orator
 fuit Regis Christia-
 nissimi in Concilio
 Tridentino.*

animū percutit, corpori parcit & sanguini: cū interim ea sit hominum depravata conditio, vt sanctissima facile cōculcet instituta, nisi doloris sensu, & pœnæ magnitudine maleficio summoveatur. Licet autē audaciam illam suis semper decretis Senatus contuderit, omnique, quotquot ibi sedent iudices, ratione curaverint, vt salvam incolumemque sacri canones auctoritatem retinerent: quia tamen vigere corpus non potest languente capite, quo vegeto, membra melius valent: vires colligent illi iudices ad tuendam Religionis dignitatem, cui norunt L A M O N Æ V M simul ac Senatui consecratum.

Vir nempe à puero pietati deditus, vicariā deinceps Regis dexterā libram æquitatis tractaturus, non putavit auspicaturum se felicius magistratum, quā si eum adiret, per quem reges regnant & legum conditores iusta decernunt. Itaque vix de principatu factus est certior, cū nullā morā interpositā animum sacerdoti aperuit, & ad sacram synaxim accessit. O benè posita initia! O dignissimum Senatūs principem, qui sacris inauguratus mysterijs, honore simul & pietate crescit, non ante seipso factus major quam sanctior! Nec enim istud virtutis me commoveret specimen, si quid acerbi nuncius attulisset. Calamitate singulari afflictus ad propriæ fortis revocatur homo notitiam, & suæ dum admonetur infirmitatis, opem implorat conditoris. At dum prospero fortunæ flatu utitur, dum honoris splendore mentis acies perstrin-

perstringitur, dum sui deique facile homo obliviscitur, sibi constare, à fastu temperare, Religioni adhærescere, hæc qui faciat, non ego cum vulgari-
bus hominibus comparo, sed summis viris supe-
riorem judico. Sic enim pari gressu emetiens vitæ
curriculum L A M O N Æ V S, excussoque vtriusque
fortunæ jugo, rebus humanis major nec succumbit
adversis, nec prosperis insolescit.

Quamobrem in illâ laudum amplitudine quod
novum genus elogij recitabimus? Quid tandem op-
tabimus L A M O N Æ O, in quo nihil ad cumu-
lum virtus desiderat? Quæ vota nuncupabimus pro
Senatûs principe, qui nostra dudum vota supera-
vit? Imo vero, Proceres Academici, cum nihil sit
optabilius, quàm vt semper fiat quod bene fit, pre-
cabimur à Deo Optimo Maximo, vt toto muneris &
vitæ decursu talem se L A M O N Æ V S gerat, qua-
lem se nobis hæctenus præbuit, judicem integerri-
mum. Egregium profecto votum, è quo publica
pendet felicitas, & cui non alio L A M O N Æ V S
quàm suo vsus exemplo respondeat.

Age ergo INTEGRRIME L A M O N Æ E,
digne tui ipsius imitator ac æmule, tecum certa, tecum
contende, in ferendis sententijs te sequere ducem opti-
mum, & delibatum integritatis florem ne vllâ sinas
vnquam corruptelâ flaccescere. Aiebat * ille judicem &
aram, idem esse. Aræ vtique sanctitatē jam Tu expres-
sisti, in cujus mente nihil fictum, nihil in sermone men-

*Archytas apud
Aristotelem lib. 3.
Rhetor. ait τὸν τὸν
εἶναι διατητὸς, καὶ
βαμὸν. ἐπὶ ἀμφο
γὰρ τὸ ἀδίκημα
καταφεύγει.*

dax, fucatum in amicitia, nihil in moribus tortuosum. Perge verò facilem ad tuum tribunal præbere aditum, ut ij, quos obrectatorum contumeliæ lacerant, circumvenit inimicorum dolus, potentia opprimit, opem peturi ad Te velut in aram confugiant. Duplex enim improborum hominum genus est: quorum alterum vi, alterum fraude infert injuriam: neutrum pudoris legumve coercetur repagulis: publicis utrumque exitijs pascitur. Et hostes illi quidem armati timendi sunt dum minantur perniciem; sed aperta vis quam faciunt, vi nonnunquam repelli potest: aut illorum telis si pereundum sit, saltē viri boni non dubitant, quin tum amentia cedat ratio, virtus audaciæ. Majus imminet periculum ab otiosis litium architectis, qui astu, dolo, cuniculis adoriuntur innocentiam. Sævit magis improbitas dum latet: & e mentitâ æquitatis specie tutius parat alienæ vitæ, honori, opibus, insidias.

Hæc tibi tamen, FORTISSIME LAMONÆE, debellanda monstra, hæ comprimendæ furia, à quibus si tuta per te civitas conquieverit, si per te importuni homines à foro exulaverint, erit, erit, cur tuum principatum utilissimum Regno, Tibi honorificentissimum, atque etiā gratissimum esse difsiteatur nemo. Eligendus placuisti Regi, electus communem maximamque Gallorum lætitiā solus ipse præ modestiā temperasti: gesties tamen suscepisse munus quod recusabas, quando videbis cives frui

quiete quam pepereris. In solenni judiciorum instaur-
 ratione ornatè copiosèque dixisti de voluptate, quam
 bonus quisque percipit, dum suo fungitur munere:
 At Tu certè gaudium eò majus capies, quò dignitas
 tua major, & Tu melior. Nos verò, quandiu flore-
 bunt literæ, quandiu nostra stabit Academia, Te ju-
 dicum normam, Gallorum præsidium, posterorum
 exemplum, Literarum non minùs quàm Senatùs di-
 gnissimum principem in umbrâ Scholarum, in sug-
 gestorum luce, scripto, voce prædicabimus.

*Voluptas quam
 vir probus capit in
 obeundo munere, ar-
 gumentum fuit ora-
 tionis quam illustris-
 simus Princeps ha-
 buit in Senatu die 2.
 Decemb. 1658.*

